

แนวทางการปฏิบัติราชการที่ดีจากหลักกฎหมาย ประจำเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2569

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเลย เขต 2

ละเลยหน้าที่ นุ่ดเสียดสินักเรียน ... รับผิดหังครุ !

ข้อเท็จจริงเรื่องนี้มีอยู่ว่า นายเอ ผู้อำนวยการโรงเรียนถูกร้องเรียนกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยกรณีมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในหลายเรื่อง คือ 1. ไม่อุทิศเวลาให้ราชการ โดยนอนหลับ ที่โรงเรียนและที่บ้านของคนในชุมชนรวมถึงไม่มาปฏิบัติหน้าที่ในวันที่มีการนัดหมาย 2. ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพพูดล้อเสียดหรือเสียดสีนักเรียน ครู และบุคคลอื่น และ 3. รับผิดชอบรถจักรยานที่มีผู้บริจาคแต่ไม่เก็บรักษาตามระเบียบจนเกิดการสูญหาย ผลการสอบสวนสรุปความได้ว่า นายเอ กระทำความผิด ตามที่ถูกกล่าวหาทั้ง 3 กรณี อันถือเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ศึกษานิเทศก์จึงขอขออนุมัติให้ นายเอ งดรับเงินเดือน นายเอ 1 ขึ้น นายเอ เห็นว่าคำสั่งลงโทษลดเงินเดือนตนเป็นโทษที่หนักเกินไปไม่เหมาะสม กับความผิด จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า นายเอถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยจำนวน 3 กรณี ดังนี้

กรณีแรก คือ นายเอถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยไม่อุทิศเวลาให้ราชการโดยไม่มาปฏิบัติหน้าที่ตามที่นัดหมายรวมทั้งนอนหลับที่โรงเรียนและที่บ้านของคนในชุมชน ศาลเห็นว่า นายเอในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนได้นัด คณะครูและผู้ปกครองมาซักซ้อมการรับการประเมินคุณภาพโรงเรียนในวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ แม้นายเอจะไม่ได้อยู่ร่วมเตรียมการเข้ารับการประเมินที่โรงเรียน แต่เมื่อนายเอมีอำนาจบริหารสถานศึกษาจึงสามารถเตรียมการและมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนได้ อีกทั้งผลการประเมินของโรงเรียนอยู่ในระดับดีมาก ดังนั้น การที่นายเอไม่ได้เข้าร่วมเตรียมรับการประเมินในวันดังกล่าวจึงไม่อาจถือว่านายเอกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงฐานไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการและผู้เรียนละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควรตามมาตรา 87 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาฯ ส่วนกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยที่โรงเรียนหรือที่บ้านของคนในชุมชนในเวลาราชการนั้น ศาลเห็นว่า นายเอได้นอนหลับที่โรงเรียนและที่บ้านของชาวบ้านในชุมชนจริงแต่เป็นการกระทำที่เกิดขึ้นเพียงครั้งคราวและอาจมีผลมาจากปัญหาสุขภาพตามที่นายเอกล่าวอ้าง และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการนอนหลับดังกล่าวมีผลมาจากการประพฤติดนินที่ไม่เหมาะสม เช่น เกิดจากการเมาสราหรือเป็นเหตุให้เสียดหยามแก่ราชการอย่างร้ายแรง ดังนั้น จึงยังไม่อาจถือว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงฐานทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควรตามมาตรา 87 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ฯ

กรณีที่สอง ถูกกล่าวหาว่ามีการใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ พูดล้อเสียดนักเรียน ครู และบุคคลภายนอก ศาลเห็นว่า เมื่อพิจารณาถึงสถานภาพนายเอซึ่งมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนย่อมได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไปว่าเป็นปูชนียบุคคลผู้ที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี จึงต้องประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี มีความสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีช่วยเหลือเกื้อกูลต่อผู้เรียนและระหว่างข้าราชการด้วยกันหรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ แต่นายเอกลับใช้ถ้อยคำไม่สุภาพต่อหน้าผู้เรียน ใช้คำพูดในลักษณะล้อเสียดกับครูซึ่งเป็นผู้ไ้บังคับบัญชาและใช้คำพูดที่ไม่สุภาพในการเรียกค่านำหน้าชื่อบุคคลภายนอกอันเป็นพฤติกรรมที่ขัดกับวินัยของการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พฤติการณ์ตามที่ถูกกล่าวหานี้จึงถือว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม และไม่สุภาพเรียบร้อย ตามมาตรา 88 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

กรณีนี้สาม ถูกกล่าวหาว่านาย A ได้รับมอบรถจักรยานยืมเรียนจำนวน 3 คัน แต่ไม่นำไปใช้ในสถานศึกษา และไม่ลงทะเบียนครุภัณฑ์จนเกิดการสูญหาย ศาลเห็นว่า นาย A ในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนจึงมีหน้าที่ต้องดูแล เก็บรักษาและส่งมอบให้เจ้าหน้าที่พัสดุลงบัญชี หรือลงทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 การที่นาย A ไม่นำรถจักรยานมาเก็บไว้ที่โรงเรียนเพื่อลงทะเบียนควบคุมพัสดุตามระเบียบราชการ รวมทั้งไม่แจ้งความหรือลงบันทึกประจำวันที่สถานีตำรวจในทันทีที่ทราบว่ารถจักรยานสูญหาย จึงถือว่าการที่นาย A ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา พงศัตการณ่ตามที ถูกกล่าวหาจึงถือเป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงฐานไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาลโดยถือประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนและไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ตามมาตรา 85 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ดังนั้น ศึกษาศึกษาธิการจังหวัดใช้ดุลพินิจในการลงโทษขอด้วยกฎหมายแล้ว ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อบ. 64/2565

*** ข้าราชการครูและข้าราชการทุกประเภทมีหน้าที่ต้องรักษาระเบียบวินัยของทางราชการ อาทิ ต้องไม่ทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ใช้คำพูดที่สุภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งปฏิบัติตามที่เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ส่วนกรณีการรับมอบสิ่งของบริจาคมาแล้วควรต้องนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่มีการลงทะเบียนควบคุมพัสดุตามระเบียบให้เรียบร้อย ที่สำคัญหากเกิดการสูญหายต้องรีบดำเนินการแจ้งความหรือลงบันทึกประจำวันที่สถานีตำรวจโดยเร็ว การซื้อสิ่งของที่สูญหายเพื่อมาชดเชยคืนแม้จะมีจำนวนมากกว่าที่สูญหายไปก็ไม่อาจลบล้างความผิดที่เกิดขึ้นหรือกระทำไปแล้วได้***

